

Предварително е заложена идеята, че общообразователното училище трябва да готви децата и младежите главно за академична кариера.

Учебната програма не е съобразена с факта, че за голяма част от децата на българските турци и цигани българският език не е майчин език. В момента една нищожна част от 3-6-годишните деца ходи на детска градина, където доскоро повечето деца усвояваха в някаква степен българския език и се подготвяха за училище. Настоящото изследване разкри, че само 12% от 3-6-годишните циганчета ходят на детска градина.

Децата на ромите се сблъскват с трудности от най-различен характер, когато прекрачат училищния праг. На тях често им е трудно да разберат преподавания материал поради недоброто владение на български език. Пак поради тази причина те се изморяват много по-бързо от останалите деца в училище. Към това трябва да прибавим, че често са и гладни... В семействата си не са научени да стоят тихо на едно място продължително време и училищните изисквания им се струват обременителни. Те автоматично прехвърлят изградения си поведенчески модел от семейството и махалата в училище и, когато им омръзне да стоят в клас, просто напускат. Само в отделни случаи могат да разчитат на помощ от страна на родителите си за неразбрани и пропуснатия от тях материал. Повечето от децата нямат условия да учат допълнително въкъщи, нито пък някой от семейството ги кара да го правят. Това създава допълнителни трудности за доброто усвояване на стандартния учебен материал.

В образователната ни система доминира българският културен модел. В букварите, читанките, учебниците по литература, история и т.н. няма нищо, което да загатва, че в страната живеят и роми, че и те - в продължение на векове - са участвали в изграждането на българската материална и духовна култура. Това също оказва влияние върху демотивираността на децата да учат.

Когато тръгнат на училище в смесените училища, те страдат както от пренебрежителното, а понякога и от открито враждебното отношение на останалите деца към тях, така и от факта, че често се справят по-зле с учебния материал. Учителите им много по-рядко ги хвалят и поощряват. Това води до фрустрация и повишена агресивност, за което допълнително са наказвани. Желанието да ходят на училище бързо се изпарява.

В училищата в ромските махали положението е още по-лошо. Качеството на обучението там често е по-ниско, отколкото в другите училища. Анархията е още по-голяма. Масова практика са самоволните отсъствия след втория или третия час. Посещаемостта на учебните